BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN ARCHIVERING
D.D. 29-10-2026
No. 2026.03432
Portefeuillehouder: Noteborn
Team: Stedelijke Ontwikkeling

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 29 oktober 2026

Betreft: Schriftelijke vragen SP - Sphinx Moet Groener en dat kan wél!

Geacht college,

Alweer geruime tijd geleden, ontvingen wij in onze dagmail een bericht met een hoopgevende boodschap te weten, HET KAN WEL! De email kwam van de kerngroep van betrokken inwoners van Sphinx Zuid. Het onderwerp van dat bericht betrof de uitdrukkelijke wens tot meer vergroening en vermindering van de enorme hittestress in deze sterk versteende wijk.

Afgelopen zomer werden in deze versteende wijk, temperaturen gemeten van ruim meer dan 40 graden met uitschieters van boven de 50 graden. Dat feit is een directe bedreiging voor gezondheid van mensen. En daarmee is dit probleem een taak met prioriteit voor ons gemeentebestuur. Het college is verplicht toe te zien op het welzijn van haar inwoners en de leefbaarheid van buurten en wijken. Hittestress is gevaarlijk en wordt helaas in de toekomst steeds gevaarlijker. Hittestress zorgt zelfs voor aantoonbaar meer sterfgevallen dan gebruikelijk was tijdens zomers in het verleden.

Tijd voor actie!

Er werden door inwoners van Sphinx Zuid al eerder plannen ingediend. Plannen die gedragen worden door vele bewoners. De gemeente kwam voor een klein gedeelte tegemoet aan de wensen o.a. via de burgerbegroting. Er werd in verschillende straten groen voorzien. Deze eerste oplossingen zijn echter slechts een druppel op een letterlijk gloeiende plaat.

Het college beweert dat er vanwege te veel obstakels in de ondergrond geen verder substantiële vergroening bijvoorbeeld met bomen, grote struiken en grotere perken in de volle grond, zou kunnen plaatsvinden. De kerngroep heeft deze handschoen in der tijd opgenomen. Met hulp van twee specialisten werden de mogelijkheden van hoe dat alsnog wel zou kunnen, serieus onderzocht. De bevindingen werden in een conceptrapport vervat. Dat werd aan de gemeente ter beschikking gesteld. Uit dit rapport blijkt dat het wél kan!

De titel van het nieuwe coalitieakkoord luidt heel passend voor deze casus: Aon de Geng! En precies dat willen de bewoners van Sphinx Zuid en niks liever. Meer groen, minder hittestress en voorkomen van gezondheidsproblemen. In de praktijk blijkt telkens weer dat overleg over de inbreng van de bewoners c.q. de participatie van actieve bewoners, karig tot stand komt. Men krijgt weinig tot geen respons bij pogingen om overleg te plannen. Concrete antwoorden van het bestuur krijgen op de stukken en plannen vanuit de buurt verloopt op zijn minst moeizaam.

Nu willen we als overheid zo graag dat zich mensen engageren voor hun eigen gemeenschappen en leefomgeving en op papier lijkt dat te lukken, maar in de praktijk is het lastig om enige mate van invloed en zeggenschap te ervaren.

Er is al een hele tijd bemoeienis van wijkbewoners van Sphinx Zuid, die graag meer inspanningen willen zien van het bestuur om de onhoudbare problematiek van hittestress concreet aan te pakken. Vanaf oktober 2024 werd er al contact gezocht, maar het wil maar niet vlotten. Uiteindelijke kwam er na een schriftelijke herinnering aan het college, antwoord van de nieuwe wethouder. Er komt nu een afspraak in januari volgend jaar en de wethouder heeft een half uurtje tijd gemaakt. Dat geeft de werkgroep niet echt vertrouwen dat er serieus gesproken gaat worden en dat alle inspanningen van de afgelopen jaren, niet voor niets zijn geweest.

Deze gang van zaken roept vragen op over de wijze waarop het college inwonersparticipatie vormgeeft, de ruimte die bewoners krijgen om met alternatieve oplossingen te komen en de prioriteit die het gemeentebestuur geeft aan klimaatadaptatie.

En dat terwijl Maastricht in de nabije toekomst grootschalig gaat bouwen en dat er in het kader van de bovenstaande problematiek nog veel te leren valt o.a. van het dossier Sphinx Zuid. Hier werd destijds geen rekening gehouden met adviezen zoals de commissie m.e.r die op dit moment in het kader van de omgevingsvisie en- programma's, bij alle nieuwe ontwikkelingen aanbeveelt. Men wijst er met nadruk op om bij bouwprojecten rekening te houden met milieueffecten en recente klimaatmodellen. Zaken zoals hittestress, verkoeling en vergroening moeten integraal meewegen en adequaat worden aangepakt.

De ervaringen in Sphinx Zuid zouden aanleiding moeten zijn om te onderzoeken hoe toekomstige wijken en bestaande woongebieden beter bestand kunnen worden gemaakt tegen extreme hitte die steeds sneller toeneemt. Het probleem van hittestress en alles wat dat met zich meebrengt is naar ons idee vele malen groter dan het college op dit moment in het beleid vastlegt.

De SP heeft de volgende vragen:

1. Vindt het college vergroening en tegengaan van hittestress en gezondheidsproblemen, belangrijke punten bij het formuleren en uitvoeren van beleid in het kader van een leefbare stad en gezonde leefomgeving?
2. En is dat niet in bijzonder van toepassing bij het vaststellen van het programma volkshuisvesting dat binnenkort op de agenda staat?
3. Erkent het college dat wat betreft de wijk Sphinx Zuid men op dit moment tekortschiet om alles dat klaarblijkelijk wél kan, ook daadwerkelijk te doen?

4. Zijn de verantwoordelijke wethouder(s) op de hoogte van de initiatieven om de Sphinxs Zuid meer te vergroenen en van de moeizame communicatie met de inwoners daarover?
5. Erkent het college dat de problematiek van hitte stress niet voldoende werd geagendeerd bij de bouw van deze wijk en dat dit wellicht zijn oorzaak kent in de commerciële belangen van enkelen, eerder dan prioriteit te geven aan gezondheid en welbevinden van de bewoners?
6. Heeft het college hiervan geleerd en neemt ze dat mee in de vele bouwplannen die in Maastricht de komende jaren nog op de rol staan? Hoe kan de raad dit controleren?
7. Is het college ervan overtuigd dat beleidsplannen/processen rond dit soort bouwprojecten en de participatie met (toekomstige)bewoners beter moet zowel aan de voorkant van processen als later?
8. Welke stadsdeel wethouder en stadsdeel regisseur zijn verder te benaderen om in overleg te te blijven met de wijk?
9. Er is nu eindelijk een afspraak tussen wethouder en werkgroep in januari 2027. Er wordt echter slechts een half uur gepland. Waarom zou je slechts zo kort de tijd nemen voor dit zeer belangrijk onderwerp? Hoe gaat de wethouder dat gesprek vormgeven?
10. Waarom is er namens het college inhoudelijke nauwelijks reactie gegeven naar aanleiding van de gestuurde informatie(rapport) en suggesties van een aantal specialisten voor het verbeteren van het groen vanuit de wijk? Bomen in de volle grond. Het kan wél!
11. Erkent het college dat er in het kader van burgerparticipatie en zeggenschap over de eigen leefomgeving, er minimaal een morele taak ligt om het gesprekken serieus aan te gaan?
12. Is het college bereid om alternatieve conceptplannen serieus te onderzoeken en wanneer er valide argumenten zijn om daadwerkelijk meer te vergoenen, dat ook te gaan uitvoeren en er de bijhorende budgetten voor te vinden en die op korte termijn te voteren?

Hoogachtend,

Jack van Gelooven
Fractievoorzitter
SP Maastricht